

1889-02-04

AFSENDER

Johan Rohde

MODTAGER

Emil Hannover

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Generel kommentar:

Flere af oplysningerne i brevet her er opfølgning på information viderebragt og diskuteret i brevene 9. januar, 18. januar samt 21. januar 1889.

Afsendersted:

København

Omtalte personer:

Rasmus Christiansen

Pontus Fürstenberg

Robert Hirschsprung

Peder Severin Krøyer

Asta Nørregaard

Johan Peter Wildenrath

Jens Ferdinand Willumsen

Viggo Winkel

Arkivplacering:

Den Hirschsprungske Samling

DOKUMENTINDHOLD

Wildenraths lotteri er gået middelgodt, men der er nok til at finansiere hans hjemrejse fra Frankrig. Rohde konstaterer, at ingen af arrangørerne (ham selv iberegnet) har vist sig at have de store organisatoriske evner. Rohde må rette nogle misforståelser angående den "bysladder", han videreformidlede i sit brev 18. januar 1889. Krøyer har udstillet "Hip Hip Hurra", som Rohde er begejstret for. Rohde ærgrer sig over, at det er i svensk eje. Kunstbladet er gået ind.

TRANSSKRIFTION

Kjøbenhavn d. 4 Februar 89.

Kjære Ven! Naa saa fik vi da Has paa Lotteriet og et nogenlunde tilfredsstillende Udbytte — Middelhøst vil jeg kalde det — circa 600 Kroner — maaske ikke meget til at stoppe Hullerne med; thi de ere næppe blevne mindre i den forløbne Tid; men en Hjælp til Hjemreisen er det da altid. En Ting er da saa med det samme bleven konstateret, at ingen af os ere saa praktiske, som vi havde troet. Det er besynderligt nok, men er der noget som Folks honnøret Ambition plejer at stile henimod, saa er det det at være praktisk.; hvad mig selv angaar, saa havde jeg nu hidtil troet, at jeg havde en utrolig Bunke paa Lager af denne Vare, men det nu endelig hensovede Lotteri har revet mig ud af denne Vildfarelse. En almindelig Kontorist er jeg vis paa havde ordnet det hele udmærket i Løbet af en Eftermiddag, og saa skulde De blot se, hvad det er bleven til i mine Hænder. Tag nu blot Historien med Lotze; blot for disse to Sedlers Skyld vexledes der i Løbet af et par Dage 7 — syv — Breve imellem Deres Moder (som var bange for at Lotze ingen Sedler havde faaet) Deres Broder, Lotze (Lotsje som Christiansen kalder ham) og undertegnede. Jeg syntes ganske sikkert, at De fortalte mig, at han havde sendt Dem 10 Kroner og sende ham 2 nye Sedler turde jeg naturligvis ikke, da jeg jo erindrede, at det kun var med en uvillig Bemærkning, at han tegnede sig for de to første, saa synderligt indviklet var Sagen egentlig ikke — men som sagt syv Breve foruden, hvad der [I venstre margen:] Takker for De sendte Oplysninger.

[2]

er skrevne til og fra Berlin. Naa for ikke at gjøre mig til større Idiot, end jeg er i Forvejen, vil jeg nu bemærke saa tungt end Afsløringen falder mig, at den gode Hr Hannovers Liste ikke var ganske pletfri, og jeg tænkte mig saa, at der muligvis kunde have indsneget sig en eller anden Fejl eller Misforstaaelse angaaende Lotze. Mest Bryderi har jeg dog haft med Winkels, der naturligvis har været yderst elskværdige og tjenstvillige men ægte Winkler. De lod saaledes tegnede saaledes Folk paa den ganske vist nemme Maade, at de udelod alle oplysende Bemærkninger saasom Fornavn, Bestilling, Adresse o.s.v. — Grunden til at det trak saalænge ud var den, at det et Par Gange oppe hos Winkel hed sig, at nu var der igjen Efterspørgsel efter Sedler, og at der kunde udentvivl sælges en Del; det var imidlertid blind Allarm; sidste Gang Trækningen udsattes og Buddet gik ud til den Person, som Winkels havde opgivet kunde vælge "en hel Bunke" viste det sig, at hun ikke blot ikke havde tænkt paa at sælge nogen, men ikke engang vilde have saamange Sedler, som hun var tegnet for hos Winkels — Jeg haaber nu at vi ikke har snydt nogen, og at Wildenrath ikke maa blive altfor vred paa os. Indlagt ere Regnskabet — De bryder Dem vel ikke om at faa de enkelte Aktstykker? Jeg lod Christiansen gennemgaa Listerne og de ikke solgte Lodder for at han kunde attestere Rigtigheden. — Dette om Lotteriet. Amen!

[3]

Ja saa var der jo "Bysladderer" à propos jeg skrev i mit forrige Brev i en overgiven Stemning en større Portion Vaas for at "effektuere Ordren", som det vistnok hedder i Handelssproget. Jeg skulde nødig komme tilbage dertil, men De har misforstaaet et par Ting, som jeg maa forklare Dem. De har fuldkommen Ret Christiansens Broder er Papirhandler. Udtrykket med Apotheket var kun et bevinget Ord, som har gaaet mellem Kammerater, skriver sig nok fra at Jul. Paulsen havde tænkt paa noget saadant. Da Christiansen om Formiddagen havde fremvist en Portemonnaie spækket

med Hundrede-Krone-Sedler, og De havde begjæret Nyheder, kunde jeg ikke undlade at meddele dette for en Maler saa sjældne Tilfælde. Hvad Frk. Asta Nørregaard angaar, saa ved jeg ikke andet om hende, at end at hun er en kjedelig norsk Malerinde, som synes, at Loftet i det sixtinske Kapel gjør sig ret dekorativt!! Det første kjender jeg af egen Erfaring[,] det sidste af et Brev fra Fru Møller, hvori der var en meget pudsit Skildring af en Aften, som hun og Manden vare nødte til at tilbringe i den gyselige skandinaviske Forening i Rom. – Et Par Bemærkninger, der stod fra Paris refererede sig til nogle besynderlige Breve, jeg havde faaet fra Willumsen og hvoraf det fremgik, at han malede paa en halv Snes Billeder og brugte den meste Tid til at løbe fra det ene Arbejdssted til det andet (han boer paa Toppen af Montmartre og maler bland andre Steder i en lille Kirke paa den anden Side Pantheon). —

[4]

Det eneste nye, der har tildraget sig i Kunstverdenen, har været Udstillingen af Krøyers sidste Billede¹ fra Skagen det, der tilhører Fürstenberg. Det turde være det mest overlegne og mest flydende malte af Krøyers Billeder (skjønt han efter hvad han fortalte mig i Efteraaret har haft det under Arbejde i 3 Aar og gjort meget om paa det). Og der er derfor ogsaa Folk, der rynker paa Næsen af det (man risikerer jo aldrig noget ved at rynke paa Næsen). For mig har dette Billede nu været til stor Fornøjelse og jeg beklager meget, at det som alt det betydeligste af Krøyer er vandret ud af Landet — Den Sundhed og den Malerglæde* der er i dette Billede er en saa sjælden Vare her til Lands, og at Folk faar (* jeg sigter ikke her til at sex Malere staar og drikker Cham[-] pagne og raaber Hurra — men til Glæden ved at male, den Fest det er for ham, ikke Spor af det pinlige som vi alle alle vi andre lider under.) Skam om de ikke synes om det. —

—

De ved vel at Hirschsprung forlod Examen, som han altsaa skal tage om til næste Aar — De har altsaa

Fred et Aar for "Konkurrenten".

—

Den næste Nyhed bliver Bedømmelsen af de til den franske Udstilling indsendte Billeder, men derom kan jeg intet meddele i Dag —

—

Kunstbladet hensov da blideligt — med en stor Løgn til Slutning. —

Venlig Hilsen til Dem og Hustru
Deres Johan Rohde

¹ Maleriet er P.S. Krøyers Hip hip hurra! Kunstnerfest på Skagen, 1887-1888, Göteborgs Konstmuseum. Maleriet var i Pontus og Göthilda Fürstenbergs eje, indtil parret testamenterede det til museet, hvori det indgik i 1902. Det er uklart, om Rohde har set maleriet i Krøyers atelier, eller om det har været offentligt udstillet.

Kjöbenhavn d. 4 Februar 89.

Letter for de danske
Oplysnings

Njæn Van! Naar saa fik vi da den paa Lotteriet og
et nogenlunde befredstillende Resultat - Middelstet vil jeg
kaldet det - Circa 600 Krone - maaske ikke meget lidt at
stoppe Hællens mest; thi de ere næppe bleven mindre
i den forløbne Tid; men en Hjælp til Hjemsreisen
er det da altid. En Ting er saa ondt det samme
blæst konstateret, at ingen af os var saa praktiske, som vi
harde troet. Der er besynderligt nok, men er det noget
som Folks hemmelige Ambition, julevis at stole henimod, som er
det det at være praktiske; hvad mig selv angaar, som
havde jeg nu lidt andet troet, at jeg havde en ubetydlig Ønske
den Løse af denne Van, men det er endelig henvendt
Løsen har vist mig ind af den Vægfærd. En
almindelig Kontorist er jeg især paa grund af det hele
indmæket; Løst af en Ufermidlig, og som skulde
Det blot se, hvad det er blevet til; mine Hænder.

Til mig blot Historien med Løse; blot for disse to
Sødes Skæde vedtoges de; Løst af et Par Dage 7-
8 og - Der imellem Den Moder (som var bang for at
Løse ingen Søde havde faaet) Den Moder, Løse (Løse
som Christensen kaldte ham) og imidlertid. Jeg syntes
ganske sikkert, at De fortæller mig, at han havde sendt
Den 10 Krone og sendt ham 2 nye Sødes Tind i
mæltetegen ikke, da jeg jo er indstillet, at det kun var
med en uendelig Bemærkning, at han havde givet af for
de to første, som syndet i indviklet en Væge synligt
ikke - men som sagt og Der forinden, hvad det

er skone til og fra Oslo. Men for alle at gjøre mig
for store stier, end jeg er i Tønsen, vil jeg en bemeldt
som trost mit afslutningen færdig mig, at den godde
Havneens stier alle var ganske sluttet, og jeg kendt mig
der, at der mange hende have indsejlet sig en eller
anden Tugt eller Højfærdig angående Løse
Med Dyrket kan jeg dog sagt med Middel, der ender
lige der over gode elendige og Gjentagelse over alle
Middel. De ~~bedste~~ bedste Tugter stader for den
ganske vil komme Mand, at de ender alle oplysnings
Oplysnings sasan Tønsen, Resten, Adressen c. 10.
Gjorde til at de bare sælger ind var den, at de der
for Gange op for den Middel her og, at vi over det opp
Gjennemgik alle Tugter, og at der hende indendelig selvs
end til, det var indendelig blidt alle, vilde Gange
Tugter indendelig og Dyrket gik ind til den Tønsen,
den Middel her og Gange ind selvs den indendelig
da og, at den alle her alle her har den alle
sagen, men alle sagan alle har samme Tugter, som
Tugter end Tugter for den Middel. —
Jeg kendt mig at vi alle har sagan sagan og
at Middel alle den alle alle end for os.
Tugter og Repetition — de byde den vil alle om
at den de ender alle Tugter? Jeg har Tugter
gjennemgik Løse og de alle selvs Løse for
at den hende alle Tugter. —
Dette en Løse. Amen!

Jeg som en de for Tugter alle i Tugter
som: mig sagan alle i en sagan Tugter
den Tugter alle for at, alle Tugter, som de
indendelig alle: Tugter. Jeg kendt alle, som
den alle Tugter, som de har sagan alle Tugter,
som og men sagan den. De har sagan
den Tugter, Tugter og Tugter. Tugter end
Tugter alle den i sagan alle, som den sagan med
den Tugter, sagan og alle for et Tugter. Tugter
har alle for sagan sagan. De Tugter om
Tugter har sagan i Tugter alle sagan
Tugter Tugter alle Tugter, og de har sagan
Tugter, sagan og alle sagan at sagan alle for
for Tugter den sagan Tugter. Tugter alle
Tugter alle sagan, som end og alle sagan
sagan, at Løse: den sagan alle sagan og
Tugter!! Det sagan alle og og sagan
den alle og den for den Tugter, sagan den om
mange sagan Tugter og en Tugter, som den og Tugter
end alle til at Tugter: den sagan Tugter
alle sagan: den. — De Tugter, det
Tugter for den sagan og det alle sagan alle, som
og har sagan for Tugter og sagan det sagan,
at den sagan for en alle den Tugter og sagan
den alle Tugter. De alle for den alle sagan
for det alle (den sagan for Tugter og Tugter og sagan
den sagan alle Tugter: en alle sagan for den alle
Tugter Tugter).

Det meste nye, der har udstillet sig i Kunstverden, har
været Udstillingen af Krøgers sidste Billeder for Skagen
der, der hører Færsting. Det hielder sig der mest
overlegen ~~og~~ mest flygtende malte af Krøgers Billeder
(Stigning) han efter hvad han fortæller mig: Efterhaanden har
højt det ind i det drøgt: I Aar og efter mig om den
det). og der er derfor også Folk, der nyder den Væsen
af det (man siger, der er alting noget ved at nyde den
Væsen). For mig har det Billeder nu været et stort
Fremgange og jeg vil gerne sige, at der er alle det
flygtende af Krøgers er vandet ind i Landet -

Den Søndag af den Malergilde der i det Billeder
er en som sjældent har været til Lands, og at Folk for
(+ jeg siger ikke har været til det Malers Stue og drikker Cham
pagne og andre Høje - men det Glæder sig at male,
den Færd det er for ham, ikke Spor af det jernlige
som i alle alle i anden Litter i den.) Skam om
de ikke siger om det. —

De vil vel at Skinschepning for det Eamen, som har
altid en skat Tegn om det meste Aar — De har altså
Færd er Aar for, Kunstverden.

Den meste Nylig bliver Bestemmelsen af d. til den franske
Udstilling i den Billeder, men Løsen kan jeg ikke med
det i Dag —

Kunstverden kan da blive det — med en stor Løse til
Skilling. —

Venlig Hilsen til Dem og Hustru
Dens Johan Rohde